

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1957 Nr. 103

A. TITEL

*Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika tot samenwerking betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie;
Washington, 22 juni 1956*

B. TEKST

De Engelse tekst van de Overeenkomst is geplaatst in *Trb.* 1956, 125.

C. VERTALING

Zie *Trb.* 1956, 125.

D. GOEDKEURING

In overeenstemming met artikel 60, lid 2, van de Grondwet is de Overeenkomst op de voet van artikel 61, lid 3, van de Grondwet overgelegd aan de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij brieven van 19 februari 1957 (Bijl. *Hand.* I 1956/57, nr. 68, en Bijl. *Hand.* II 1956/57 — 4601, nr. 1). De toelichtende nota's, welke de brieven vergezelden, zijn ondertekend door de Minister van Buitenlandse Zaken J. LUNS, de Minister van Economische Zaken J. ZIJLSTRA en de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen J. CALS. Bij brief van 26 februari 1957 deelde de Voorzitter van de Tweede Kamer aan de Minister van Buitenlandse Zaken mede, dat tweëndertig leden van die Kamer de wens te kennen hadden gegeven, dat de Overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zou worden onderworpen (vergelijk Bijl. *Hand.* II 1956/57 — 4601, nr. 2).

Artikel 1 van de Wet van 23 juli 1957 luidt: „De op 22 juni 1956 te Washington gesloten Overeenkomst tussen het Koninkrijk

der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie, waarvan tekst en vertaling zijn geplaatst in *Trb.* 1956, 125, wordt voor Nederland goedgekeurd." Deze Wet is gecontrasigneerd door de Minister van Buitenlandse Zaken J. LUNS, de Minister van Economische Zaken a.i. W. DREES en de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen J. CALS. Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Bijl. *Hand.* II 1956/57 — 4634; *Hand.* II 1956/57, blz. 1084—1088; Bijl. *Hand.* I 1956/57, nr. 153; *Hand.* I 1956/57, blz. 481.

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1956, 125. (Waar in de tweede alinea te dier plaatse wordt verwezen naar artikel VII leze men: artikel XV.)

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1956, 125. Voor de daar genoemde, op 18 juli 1955 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika gesloten Overeenkomst zie ook *Trb.* 1957, 49.

Op 3 juli 1957 is te Washington tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika een overeenkomst gesloten tot wijziging van de onderhavige Overeenkomst. De overeenkomst van 3 juli 1957 behoeft de goedkeuring der Staten-Generaal ingevolge artikel 60, lid 2, van de Grondwet, alvorens in werking te kunnen treden. De bepalingen van deze overeenkomst zullen ingevolge haar artikel III in werking treden op de dag waarop de beide Regeringen elkaar zullen hebben medegedeeld, dat de vereiste goedkeuring is verkregen; wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft zal de overeenkomst slechts gelden voor Nederland.

Tekst en vertaling van deze overeenkomst luiden als volgt:

Amendment to Agreement for Cooperation between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America concerning civil uses of atomic energy

The Government of the Netherlands and the Government of the United States of America;

Desiring to amend the Agreement for Cooperation concerning civil uses of atomic energy between the Government of the Netherlands and the Government of the United States of America, signed at Washington June 22, 1956 (hereinafter referred to as the "Agreement for Cooperation");

Have agreed as follows:

Article I

Article VII of the Agreement for Cooperation is amended to read as follows:

Wijziging van de Overeenkomst tot samenwerking tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie

De Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika,

Verlangend de Overeenkomst tot samenwerking betreffende het niet-militair gebruik van atoomenergie tussen de Nederlandse Regering en de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, ondertekend te Washington op 22 juni 1956 (hierna te noemen de „Overeenkomst tot Samenwerking”), te wijzigen,

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel I

Artikel VII van de Overeenkomst tot Samenwerking wordt gewijzigd en zal luiden als volgt:

"A. During the period of this Agreement, the United States Commission will sell or lease as may be agreed for use in research reactors and sell for use in experimental, demonstration power and power reactors to the Government of the Netherlands uranium enriched in the isotope U-235 in a net amount not to exceed five hundred (500) kilograms of contained U-235 in uranium. This net amount shall be the gross quantity of contained U-235 in uranium sold or leased to the Government of the Netherlands less the quantity of contained U-235 in recoverable uranium which has been resold or otherwise returned to the United States of America in accordance with this Agreement or transferred to any other nation or international organization with the approval of the Government of the United States of America in accordance with this Agreement. This material may not be enriched above twenty per cent (20 %) U-235 except as hereinafter provided. Such material will be sold or leased subject to the terms and conditions of this Article and the other provisions of this Agreement as and when required as initial and replacement fuel in the operation of defined research, and experimental, demonstration power and power reactors which the Government of the Netherlands in consultation with the United States Commission decides to construct or authorize private organizations to construct in the Netherlands and as required in experiments related thereto. The United States Commission may, upon request and in its discretion, make a portion of the foregoing five hundred (500) kilograms available as material enriched up to ninety per cent (90 %) for use in a materials testing reactor, capable of operating with a fuel load not to exceed six (6) kilograms of contained U-235 in uranium.

"B. The quantity of uranium enriched in the isotope U-235 transferred by the United States Commission under this Article and in the custody of the Government of the Netherlands shall not at any time be in excess of the amount of material necessary for the full loading of each defined reactor project which the Government of the Netherlands or persons under its jurisdiction decide to construct as provided herein, plus such additional quantity as, in the opinion of the United States Commission, is necessary to permit the efficient and continuous operation of the reactor or reactors while replaced

„A. Gedurende de tijd dat deze Overeenkomst van kracht is, zal de Commissie der Verenigde Staten uranium verkrijgt in het isotoop U-235, tot een netto hoeveelheid van maximaal vijfhonderd (500) kilogram in uranium gebonden U-235, aan de Nederlandse Regering verkopen of verpachten, al naar gelang wordt overeengekomen, voor gebruik in voor wetenschappelijk onderzoek bestemde reactoren, en verkopen voor gebruik in experimentele reactoren, „demonstration power reactors” en energieproducerende reactoren. Deze netto hoeveelheid bedraagt de aan de Nederlandse Regering verkochte of verpachte bruto hoeveelheid in uranium gebonden U-235, verminderd met de hoeveelheid in weder bruikbaar te maken uranium gebonden U-235, welke is terugverkocht aan de Verenigde Staten van Amerika of waarvan de Verenigde Staten van Amerika op andere wijze wederom in het bezit zijn gesteld in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst of welke naar een ander land of internationale organisatie met goedkeuring van de Regering der Verenigde Staten van Amerika is overgebracht in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst. Dit materiaal mag niet worden verkrijgt boven twintig percent (20 %) U-235, behalve als hierna bepaald. Dit materiaal zal worden verkocht met inachtneming van de in dit artikel vervatte voorwaarden en van de andere bepalingen van deze Overeenkomst als en wanneer nodig als aanvangs- of vervangingsbrandstof bij het doen functioneren van bepaalde reactoren voor wetenschappelijk onderzoek, experimentele reactoren, „demonstration power reactors” en energieproducerende reactoren, welke de Nederlandse Regering, in overleg met de Commissie der Verenigde Staten, besluit in Nederland te gaan bouwen, of tot het bouwen waarvan zij, eveneens in overleg met de Commissie der Verenigde Staten, besluit particuliere instellingen in Nederland te machtigen, en als nodig is voor hiermede verband houdende proefnemingen. De Commissie der Verenigde Staten kan, indien zij daartoe een verzoek ontvangt en daartoe termen aanwezig acht, een gedeelte van de eerder genoemde vijfhonderd (500) kilogram als materiaal verkrijgt tot negentig percent (90 %) beschikbaar stellen om te worden gebruikt in een reactor voor het beproeven van materialen, welke kan functioneren op een hoeveelheid splijtstof welke niet groter is dan zes (6) kilogram in uranium gebonden U-235.

„B. De door de Commissie der Verenigde Staten krachtens dit artikel aan de Nederlandse Regering overgedragen en zich onder het beheer van de Nederlandse Regering bevindende hoeveelheid aan het isotoop U-235 verkrijgt uranium zal te eniger tijd nooit meer bedragen dan de hoeveelheid materiaal, welke nodig is om elk nader omschreven reactorproject dat de Nederlandse Regering, of personen onder haar jurisdictie, besluit(en) volgens de in deze Overeenkomst vervatte bepalingen uit te voeren, volledig te doen functioneren, vermeerderd met die hoeveelheid welke naar de mening van de Com-

fuel elements are radioactively cooling in the Netherlands or while fuel elements are in transit, it being the intent of the United States Commission to make possible the maximum usefulness of the material so transferred.

“C. Each sale or lease of uranium enriched in the isotope U-235 shall be subject to the agreement of the Parties as to the schedule of deliveries, the form of material to be delivered, charges therefor and the amount of material to be delivered consistent with the quantity limitations established in Paragraph B. It is understood and agreed that although the Government of the Netherlands will distribute uranium enriched in the isotope U-235 to authorized users in the Netherlands, the Government of the Netherlands will retain title to any uranium enriched in the isotope U-235 which is purchased from the United States Commission at least until such time as private users in the United States of America are permitted to acquire title in the United States of America to uranium enriched in the isotope U-235.

“D. It is agreed that when any source or special nuclear materials received from the United States of America require reprocessing, such reprocessing shall be performed at the discretion of the United States Commission in either United States Commission facilities or facilities acceptable to the United States Commission, on terms and conditions to be later agreed; and it is understood, except as may be otherwise agreed, that the form and content of any irradiated fuel elements shall not be altered after their removal from the reactor and prior to delivery to the United States Commission or the facilities acceptable to the United States Commission for reprocessing.

“E. With respect to any special nuclear material not owned by the Government of the United States of America produced in reactors fueled with materials obtained from the United States of America which are in excess of the need of the Government of the Netherlands for such materials in its program for the peaceful uses of atomic energy, the Government of the United States of America shall have and is hereby granted:

(a) a first option to purchase such material at prices then prevailing in the United States of America for special nuclear material

missie der Verenigde Staten noodzakelijk is om een doelmatig en ononderbroken bedrijf van de reactor of reactoren te waarborgen gedurende de tijd dat de vervangen splijstofelementen in Nederland radio-actief afkoelen, of gedurende de tijd dat de splijstofelementen vervoerd worden, daar het in de bedoeling van de Commissie der Verenigde Staten ligt, een maximum aan nuttig effect van het aldus overgebrachte materiaal mogelijk te maken.

„C. Elke verkooptransactie of verpachting van aan het isotoop U-235 verrijkt uranium zal onderworpen zijn aan overeenstemming van Partijen t.a.v. de levertijden, de vorm van het te leveren materiaal, de kosten er van en de hoeveelheid te leveren materiaal, die in overeenstemming moet zijn met de in lid B vervatte beperkingen t.a.v. de hoeveelheden. Overeengekomen wordt dat, ofschoon de Nederlandse Regering in het isotoop U-235 verrijkt uranium aan daartoe gemachtigde gebruikers in Nederland zal doen toekomen, de Nederlandse Regering in elk geval alle rechten zal behouden op alle aan het isotoop U-235 verrijkt uranium dat van de Commissie der Verenigde Staten wordt gekocht, totdat particuliere gebruikers in de Verenigde Staten van Amerika het recht hebben om in de Verenigde Staten eigendom te verwerven op aan het isotoop U-235 verrijkt uranium.

„D. Overeengekomen wordt dat, wanneer uit de Verenigde Staten van Amerika ontvangen basismaterialen of splijststoffen wederom bruikbaar moeten worden gemaakt, deze behandeling zal plaatsvinden met goedvinden van de Commissie der Verenigde Staten in hetzij installaties van deze Commissie, hetzij installaties welke voor deze Commissie aanvaardbaar zijn, op nader overeen te komen voorwaarden; er wordt mede overeengekomen dat, tenzij anders wordt overeengekomen, de vorm en het gehalte van bestraalde brandstofelementen niet worden gewijzigd nadat zij uit de reactor zijn genomen en voordat zij zijn afgeleverd aan de Commissie der Verenigde Staten of aan voor deze Commissie aanvaardbare installaties om wederom bruikbaar te worden gemaakt.

„E. Met betrekking tot alle splijststoffen welke niet het eigendom van de Regering van de Verenigde Staten van Amerika zijn en welke geproduceerd zijn in reactoren welke uit de Verenigde Staten van Amerika verkregen materialen als brandstof gebruiken, in een hoeveelheid die groter is dan nodig is om de behoeften van de Nederlandse Regering aan dergelijke materialen voor haar programma voor het vreedzaam gebruik van atoomenergie te dekken, heeft de Regering van de Verenigde Staten van Amerika en wordt hierbij aan die Regering verleend:

(a) een eerste optie op de aankoop van dat materiaal tegen de op dat moment in de Verenigde Staten van Amerika voor splijststof,

produced in reactors which are fueled pursuant to the terms of an Agreement for Cooperation with the Government of the United States of America, and

(b) the right to approve the transfer of such material to any other nation or international organization in the event the option to purchase is not exercised."

Article II

Article XIV of the Agreement for Cooperation is amended by inserting "A." before the present paragraph thereof and adding the following new paragraph:

"B. With respect to any special nuclear materials of fuel elements which the United States Commission may, pursuant to this Agreement, lease to the Government of the Netherlands or to any private individual or private organization under its jurisdiction, the Government of the Netherlands shall indemnify and save harmless the Government of the United States of America against any and all liability (including third party liability) from any cause whatsoever arising out of the production or fabrication, the ownership, the lease, and the possession and use of such special nuclear materials or fuel elements after transfer by the United States Commission to the Government of the Netherlands or to any authorized private individual or private organization under its jurisdiction."

Article III

This Amendment shall enter into force on the date on which each Government shall receive from the other Government written notification that it has complied with all statutory and constitutional requirements for the entry into force of such Amendment and shall remain in force for the period of the Agreement for Cooperation.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized, have signed this Amendment.

DONE at Washington, in duplicate, this 3rd day of July, 1957.

For the Government of the Netherlands:

(Sd.) S. G. M. VAN VOORST TOT VOORST

For the Government of the United States of America:

(Sd.) JOHN WESLEY JONES

(Sd.) LEWIS L. STRAUSS

geproduceerd in reactoren welke brandstof gebruiken krachtens de bepalingen van een Overeenkomst tot samenwerking met de Regering van de Verenigde Staten van Amerika, geldende prijzen, en

(b) het recht om al dan niet toestemming te verlenen tot de overbrenging van dat materiaal naar enig ander land of internationale organisatie, indien van de optie op de aankoop geen gebruik wordt gemaakt."

Artikel II

Artikel XIV van de Overeenkomst tot Samenwerking wordt gewijzigd door plaatsing van een „A.” voor de thans enige alinea en door toevoeging van de volgende nieuwe alinea:

„B. Met betrekking tot alle splijtstoffen of splijtstofelementen welke de Commissie der Verenigde Staten krachtens deze Overeenkomst aan de Nederlandse Regering of aan enigerlei particulier of enigerlei particuliere organisatie onder haar jurisdictie eventueel zal verpachten, zal de Nederlandse Regering de Regering van de Verenigde Staten van Amerika vrijwaren tegen elke vorm van aansprakelijkheid (wettelijke aansprakelijkheid inbegrepen) welke op enigerlei wijze voortvloeit uit de produktie of vervaardiging, de eigendom, de verpachting en het bezit en gebruik van dergelijke splijtstoffen of splijtstofelementen nadat zij door de Commissie der Verenigde Staten aan de Nederlandse Regering of aan enigerlei onder haar jurisdictie vallende bevoegde particulier of particuliere organisatie zijn overgedragen."

Artikel III

Deze Wijziging zal in werking treden op de datum waarop elk der beide Regeringen van de andere Regering een schriftelijke mededeling zal ontvangen dat voldaan is aan alle wettelijke en grondwettelijke vereisten welke voor de inwerkingtreding van een wijziging als deze zijn gesteld, en zal van kracht blijven gedurende het tijdvak dat de Overeenkomst tot Samenwerking van kracht is.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, behoorlijk gevolmachtigd, deze Wijziging hebben ondertekend.

GEDAAN te Washington, in tweevoud, de derde juli 1957.

Voor de Nederlandse Regering:

(w.g.) S. G. M. VAN VOORST TOT VOORST

Voor de Regering van de Verenigde Staten van Amerika:

(w.g.) JOHN WESLEY JONES

(w.g.) LEWIS L. STRAUSS

Uitgegeven de negenentwintigste juli 1957.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.